

Forslag

til

Lov om ændring af lov om diger til beskyttelse mod oversvømmelser fra havet.

Fremsat den 14. november 1972 af *ministeren for offentlige arbejder*.

§ 1.

I lov nr. 53 af 10. april 1874 om diger til beskyttelse mod oversvømmelser fra havet som ændret ved § 2 i lov nr. 175 af 30. april 1969 foretages følgende ændringer:

1. Efter § 6 indsættes:

„§ 6 a. Landvæsenskommissionen kan efter anmodning fra ejeren af en ejendom, der er bidragspligtig til et dige, ændre den fastsatte fordeling af udgifterne til digets vedligeholdelse m. v., såfremt dette p. g. a. væsentligt forandrede forhold findes rimeligt. Bestemmelsen i 1. pkt. finder også anvendelse for diger, der er anlagt med hjemmel i særlig lov.“

2. I § 8, stk. 1, ændres „og dette ejer over halvdelen af det areal, om hvis beskyttelse ved diget der er spørgsmål“ til: „og disse bidrager med mindst halvdelen af udgifterne ved diget“.

3. I § 8, stk. 3, ændres „og disse ejer mindst tre fjerdedele af det areal, om hvis beskyttelse ved diget der er spørgsmål“ til: „og disse bidrager med mindst tre fjerdedele af udgifterne ved diget“.

4. § 10 affattes således:

„§ 10. Amtsrådet lader vedtægten tinglyse på de ejendomme, der hører til digelaget.

Stk. 2. Dommeren underretter digebestyrelsen om udstykning af de ejendomme, der hører til digelaget.

Min. f. off. arb. j. nr. S. 200-3.

Stk. 3. Når en ejendom udstykkes, fastsætter digebestyrelsen fordelingen af ejendommens andel på de enkelte parceller. Ejeren af en parcel kan inden 4 uger fra den dag, han har fået meddelelse om afgørelsen, indbringe denne for landvæsenskommissionen.

Stk. 4. Digebestyrelsen underretter amtsrådet om de i stk. 3 nævnte ændringer.“

5. I § 11, stk. 1, ændres 2 steder „amtsrepartitionsfonden“ til: „amtskommunen“.

6. I § 11, stk. 2, sidste pkt., udgår: „af fra 1 til 10 kroner“.

7. § 12 affattes således:

„§ 12. Hvert år inden den 1. februar meddeler amtsrådet den pågældende kommunalbestyrelse, hvilke bidrag de enkelte bidragspligtige ejendomme skal udrede, hvorpå kommunalbestyrelsen indkræver bidragene. Bidragene kan inddrives ved udpantning. For bidragene haves pante- og fortrinsret i vedkommende ejendom som for kommunale ejendomsskatter.

Stk. 2. De pålignede beløb indbetales til amtskommunen efter de for amtskommunale ejendomsskatter gældende regler, jfr. lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme.“

8. § 15 affattes således:

„§ 15. Retten til at optage husdyr, jfr. lov om mark- og vejfred, kan på digearealer udøves af såvel grundens ejer eller bruger som af medlemmer af et digelags bestyrelse og af tilsynsførende med diget.“

9. I § 16, stk. 2, udgår: „fra 4 til 100 kroner“.

10. I § 17, stk. 3, ændres „lov nr. 53 af 25. marts 1872“ til: „lov om mark- og vejfred“.

11. I § 18, stk. 1, ændres „lov af 30. december 1858 om landvæsenskommissioners og overlandvæsenskommissioners sammensætning og forretningsgang m. m.“ til: „lov om landvæsensretter“.

12. § 18, stk. 2, ophæves.

13. I § 19, 1. pkt., ændres „lov af 29. marts 1867“ til: „lov om sandflugtens bekæmpelse“.

§ 2.

Loven træder i kraft den 1. april 1973.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

For diger, der er anlagt for længere tid siden, er fordelingen af udgifterne til vedligeholdelse, administration m. v. mellem interessenterne ofte fastsat alene på grundlag af størrelsen af de beskyttede arealer.

Partsfordelingen tager med andre ord i disse tilfælde ikke hensyn til værdien af de på arealerne liggende bygninger. Såfremt de beskyttede arealer dels er sådanne, der er bebygget eller kan bebygges med sommerhuse, dels er rene landbrugsarealer eller sådanne, der ikke kan anvendes til tæt bebyggelse, er der fremkommet en ulighed i partsfordelingen på grund af den stedfundne udvikling.

Dette spørgsmål er påpeget af det lollandske digelag. Ministeriet for offentlige arbejder har imidlertid måttet meddele Storstrøms amtsråd som tilsynsførende og digelaget, at det er tvivlsomt, om der på det foreliggende lovgrundlag er mulighed for at søge den gældende partsfordeling ændret. Derimod har ministeriet erklæret sig villig til at søge gennemført en sådan ændring af lovgivningen, at der skabes lovmæssig mulighed for at gøre partsfordelingen til genstand for en nyvurdering.

Ministeriet har også i andre tilfælde konstateret, at den for visse diger gældende partsfordeling ikke svarer til den skete udvikling i de på de enkelte arealer eksisterende værdier, og man må skønne, at dette forhold kan have indvirkning på størrelsen af de udgifter, der afholdes til vedligeholdelse og retablering af beskadigede diger.

Man har derfor anset det for rigtigt at søge skabt en klar, almindeligt gældende lovhjemmel for, at den partsfordeling, der i sin tid er fastsat for udgifter til vedligeholdelse m. v. af diger, kan tages op til en nyvurdering.

For de under det lollandske digelag hørende diger gælder en særlig lov, nemlig lov af 23. maj 1873 om digearbejder på Lolland og Falster. Man har imidlertid, som det fremgår af det anførte, fundet det hensigtsmæssigt at gennemføre en ordning, der gælder for alle diger, og det foreslås derfor at ændre den almindelige digelov, idet det samtidig bestemmes, at den nye bestemmelse også skal gælde for diger, anlagt i henhold til særlige love.

Udover at skabe den angivne lovhjemmel for at kunne tage en fastsat partsfordeling for diger op til ændret vurdering, foreslås det i det foreliggende lovforslag at ajourføre bestemmelserne i digelovens §§ 10, 11, 12, 15, 16, stk. 2, 17, stk. 3, 18 og 19, 1. pkt., i overensstemmelse med anden, nyere lovgivning.

Bemærkninger til de enkelte paragraffer.

Til § 1, nr. 1.

Den nye § 6 a skal afgive lovmæssigt grundlag for at optage en partsfordeling til revision, således som redegjort for i de almindelige bemærkninger. Den myndighed, som skal afgøre, om en ændret partsfordeling bør gennemføres, er efter forslaget en landvæsenskommission. Det er efter digeloven en landvæsenskommission, der i sin tid har fastsat partsfordelingen i mangel af frivillig aftale, og det bør derfor være samme myndighed, der kan revidere fordelingen. Hvilke kriterier, som skal være afgørende for partsfordelingen, er kommissionens afgørelse. Det er klart, at en ændret fordeling kan aftales mellem alle de bidragydende interessenter uden kommissionens mellemkomst.

Til § 1, nr. 2 og 3.

Disse forslag er en følge af de i de almindelige bemærkninger fremførte synspunkter.

Til § 1, nr. 6 og 9.

Ved § 6, stk. 1, i lov om ikrafttræden af borgerlig straffelov er størstebeløb for bøder bortfaldet. Forslagene bringer digeloven i harmoni hermed.

Til § 1, nr. 7.

Opkrævning af digebidrag foretages af kommunen sammen med opkrævning af kommunale ejendomsskatter. Systemet er indrettet på årsvis opkrævning, og ordlyden af digelovens § 12 bør bringes i overensstemmelse med den nu fulgte praksis. § 12 er i øvrigt på forskellige punkter noget forældet i formuleringen, hvorfor paragraffen i sin helhed er foreslået omredigeret. Under hensyn til tinglys-

ningsloven § 4, stk. 4, skal det pointeres, at den nye formulering ikke medfører ændringer i det forhold, at pante- og fortrinsretten tilkommer digelaget, ikke kommunen.

Til § 1, nr. 12.

Digelovens § 18, stk. 2, er overflødig. Det følger af retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 1, at sager om overtrædelse af §§ 11 og 16 i digeloven er politisager. Bestemmelsen om, at bøderne tilfalder de fattiges kasse i det sogn, i hvilket forseelsen er begået, er ændret ved § 7 i lov nr. 166 af 18. maj 1937 om politiets og arrestvæsenets ordning m.v.

Lovforslaget sammenholdt med den gældende lov.

Gældende lov.

§ 8, stk. 1. Når opførelsen og vedligeholdelsen af et dige er af vigtighed for et større antal ejendomme, og det ved frivillig overenskomst eller landvæsenskommissionens kendelse er bestemt, hvilke ejendomme der skal deltage i udgifterne ved diget, og i hvilket forhold de skal bidrage, kan amtsrådet for den kreds, hvor diget er eller vil blive beliggende, indvilge i, at der under rådets tilsyn dannes et digelag, såfremt begæring herom fremsættes fra mindst det halve antal af de pågældende ejere, og dette ejer over halvdelen af det areal, om hvis beskyttelse ved diget der er spørgsmål.

§ 8, stk. 3. Når tre fjerdedele af ejerne af de ejendomme, for hvilke et diges anlæg eller vedligeholdelse er af betydning, er enige om at ønske et digelag dannet, og disse ejer mindst tre fjerdedele af det areal, om hvis beskyttelse ved diget der er spørgsmål, kan indenrigsministeren påbyde oprettelsen af et sådant under amtsrådets tilsyn, hvilket altid skal ske, når der af staten, amts- eller primærkommunen er ydet bidrag til digets anlæg, udvidelse eller genopførelse.

§ 10. Inden 3 uger, efter at vedtægten er udfærdiget, har amtsrådets formand at tilstille vedkommende retsbetjent en af ham bekræftet genpart af vedtægten med den vedhæftede fortegnelse over de bidragspligtige ejendomme. Efter at denne er tinglæst, bliver det på hver enkelt til digelaget hør-

Lovforslaget.

1. Efter § 6 indsættes:

„**§ 6 a.** Landvæsenskommissionen kan efter anmodning fra ejeren af en ejendom, der er bidragspligtig til et dige, ændre den fastsatte fordeling af udgifterne til digets vedligeholdelse m. v., såfremt dette p. g. a. væsentligt forandrede forhold findes rimeligt. Bestemmelsen i 1. pkt. finder også anvendelse for diger, der er anlagt med hjemmel i særlig lov.“

2. I § 8, stk. 1, ændres „og dette ejer over halvdelen af det areal, om hvis beskyttelse ved diget der er spørgsmål“ til: „og disse bidrager med mindst halvdelen af udgifterne ved diget“.

3. I § 8, stk. 3, ændres „og disse ejer mindst tre fjerdedele af det areal, om hvis beskyttelse ved diget der er spørgsmål“ til: „og disse bidrager med mindst tre fjerdedele af udgifterne ved diget“.

4. § 10 affattes således:

„**§ 10.** Amtsrådet lader vedtægten tinglyse på de ejendomme, der hører til digelaget.

Stk. 2. Dommeren underretter digebestyrelsen om udstykning af de ejendomme, der hører til digelaget.

Gældende lov.

rende ejendoms konto i registret til skøde- og panteprotokollerne at notere, hvilken andel i digelagets udgifter der påhviler ejendommen. Lige notering skal finde sted for fæstestedernes vedkommende, forsåvidt de måtte have særlige konti i registrene til skøde- og panteprotokollerne, samt på registrene over fæstebrevene, hvor sådanne måtte være ført i overensstemmelse med forordningen af 28. marts 1845 § 15. For tinglæsningen og noteringen erlægges intet gebyr.

Skulle det ved noteringen befindes, at en af de på fortegnelsen opførte ejendomme er blevet delt, uden at der ved fortegnelsens affattelse er blevet taget hensyn hertil, har retsbetjenten herom at underrette digebestyrelsen. Denne bestemmer derefter, hvilken del af digelagets udgifter der skal falde på hver af de enkelte parceller. Dog skal det stå enhver af disses ejere frit for inden 4 uger, efter at han er bleven underrettet om den truffne fordeling, at indanke denne for landvæsenkommissionen, der da afgør sagen. Når det er endelig bestemt, hvilken del af digelagets udgifter der skal påhvile de enkelte parceller, har digebestyrelsen at underrette alle vedkommende herom.

Ved fremtidige udstykninger og omde-linger af de til digelaget hørende ejendomme bliver det på samme måde at bestemme, hvilken del af digelagets udgifter der skal falde på hver parcel. Fremkommer noget skøde eller fæstebrev på parcellerne til tinglæsning, forinden dette er sket, bliver dokumentet at forsyne med fornøden retsanmærkning desangående.

Om alle i henhold til foranstående foretagne forandringer i fortegnelsen over de til digelaget hørende ejendomme har digebestyrelsen uophødelig at meddele amtsrådet underretning.

§ 11, stk. 1. Med amtsrådets samtykke kan digelagets bestyrelse bestemme, at de til dækning af anlægsomkostningerne og senere ekstraordinære udgifter nødvendige midler skal tilvejebringes ved lån, for hvis forrentning og tilbagebetaling amtsrådet derhos kan lade amtsrepartitionsfonden garantere.

Lovforslaget.

Stk. 3. Når en ejendom udstykkes, fastsætter digebestyrelsen fordelingen af ejendommens andel på de enkelte parceller. Ejeren af en parcel kan inden 4 uger fra den dag, han har fået meddelelse om afgørelsen, indbringe denne for landvæsenkommissionen.

Stk. 4. Digebestyrelsen underretter amtsrådet om de i stk. 3 nævnte ændringer."

5. I § 11, stk. 1, ændres 2 steder „amtsrepartitionsfonden“ til: „amtskommunen“

Gældende lov.

I øvrigt bliver digelagets udgifter, dog med undtagelse af anlægsomkostningerne, forskudsvis at udrede af amtsrepartitionsfonden. De beløb, der medgår til forrentningen af de optagne lån, bliver at erstatte de bidragydende ejendommens ejere af disses brugere, selv om de overstiger 4 pct., jfr. lovens § 7.

§ 11, stk. 2. Sker der skade på digerne, der kræver hurtig udbedring, kan brugerne af de til digelaget hørende ejendomme i fornødent fald af digelagets bestyrelse tilsiges til mod betaling at forrette kørsler og arbejde hertil. For fordelingen af kørslerne og arbejdet, vederlaget for samme m. v. forfatter bestyrelsen et regulativ, som forsynes med amtsrådets stadfæstelse. Den, der uden lovligt forfald udebliver fra arbejdet, forlader dette i urette tid eller under dets udøvelse gør sig skyldig i grov forsømmelse, ifalder en bøde af fra 1 til 10 kroner, for så vidt hans forseelse ikke efter den gældende lovgivning medfører højere straf.

§ 12. Amtsrådet har at tilstille pågældende amtsforvalter en fortegnelse over de bidrag, der vil være at afkræve hver enkelt af ejerne af de til digelaget hørende ejendomme for det forløbne halvår. Når oppebørselsbetjenten har modtaget fortegnelsen, påhviler det ham i den umiddelbart derefter følgende april og oktober skattetermin at indkræve de enkelte ejendommens bidrag. For bidragene haves samme fortrins- og udpantningsret som for hartkornsbidragene til amtsrepartitionsfonden.

§ 15. Medlemmerne af digelagets bestyrelse samt de personer, som det er overdraget at føre tilsyn med de til digelaget hørende diger, har samme ret til at optage kreaturer på disse med tilbehør, som der ved lov af 25. marts 1872 § 3 er indrømmet sandflugtsbetjentene for sandflugtsstrækningernes vedkommende, på hvilke sandflugten dæmpes af det offentlige.

Lovforslaget.

6. I § 11, stk. 2, sidste pkt., udgår: „af fra 1 til 10 kroner“.

7. § 12 affattes således:

„**§ 12.** Hvert år inden den 1. februar meddeler amtsrådet den pågældende kommunalbestyrelse, hvilke bidrag de enkelte bidragspligtige ejendomme skal udrede, hvorpå kommunalbestyrelsen indkræver bidragene. Bidragene kan inddrives ved udpantning. For bidragene haves pante- og fortrinsret i vedkommende ejendom som for kommunale ejendomsskatter.

Stk. 2. De pålignede beløb indbetales til amtskommunen efter de for amtskommunale ejendomsskatter gældende regler, jfr. lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme.“

8. § 15 affattes således:

„**§ 15.** Retten til at optage husdyr, jfr. lov om mark- og vejfred, kan på digearealer udøves af såvel grundens ejer eller bruger som af medlemmer af et digelags bestyrelse og af tilsynsførende med diget.“

Gældende lov.

§ 16, *stk. 2.* De af indenrigsministeren i henhold til denne paragraf udfærdigede bestemmelser bliver at bringe til almindelig kundskab i de kommuner, i hvilke digerne er beliggende, på den på ethvert sted brugelige måde. Den, der gør sig skyldig i overtrædelser af dem, kan for så vidt hans forseelse ikke efter den pågældende lovgivning medfører højere straf, idømmes bøder fra 4 til 100 kroner og bliver desuden pligtig at erstatte al den ved hans handling bevirkede skade.

§ 17, *stk. 3.* Tilkommer der ikke ejeren af den grund, hvorpå et af de heromhandlede diger er opført, ret til at benytte dette, kan den ved lov nr. 53 af 25. marts 1872 hjemlede ret til at optage kreaturer på samme udøves af enhver af digeinteressenterne.

§ 18, *stk. 1.* De af landvæsenskommissioner i henhold til denne lov afsagte kendelser kan indankes for en overlandvæsenskommission i overensstemmelse med lov af 30. december 1858 om landvæsenskommissioners og overlandvæsenskommissioners sammensætning og forretningsgang m. m.

§ 18, *stk. 2.* Sager, der anlægges i henhold til denne lovs §§ 11 og 16, bliver at behandle som offentlige politisager. Bøderne tilfalder de fattiges kasse i det sogn, i hvilket forseelsen er begået.

§ 19, *1. pkt.* Bestemmelserne i denne lov, der også omfatter sådanne naturlige værn, som kan sættes i klasse med diger, kan kun med indenrigsministerens samtykke og på de af ham fastsatte vilkår bringes til anvendelse på klitstrækninger, der i henhold til lov af 29. marts 1867 er det offentliges tilsyn undergivne.

Lovforslaget.

9. I § 16, *stk. 2.*, udgår: „fra 4 til 100 kroner“.

10. I § 17, *stk. 3.*, ændres „lov nr. 53 af 25. marts 1872“ til: „lov om mark- og vejfred“.

11. I § 18, *stk. 1.*, ændres „lov af 30. december 1858 om landvæsenskommissioners og overlandvæsenskommissioners sammensætning og forretningsgang m. m.“ til: „lov om landvæsensretter“.

12. § 18, *stk. 2.*, ophæves.

13. I § 19, *1. pkt.*, ændres „lov af 29. marts 1867“ til: „lov om sandflugtens bekæmpelse“.